

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewitz-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerinti közlünk

„Éljen a köztársaság.”

Makó, nov. 5.

Tegnap este a király Magyarországra jött. Hosszu idő után most rövid időre újra vendégünk lesz.

Budapesti fogadtatása olyan volt, amilyen még soha.

Nem azért volt ilyen, mintha csuszó-mászó had vette volna körül a király jövetelét. Nem azért volt ilyen, mintha hazug, hizelgő szavak zsongtak volna felséges fülebe.

Ilyenek is voltak, hisz szolgai lelkek mindig voltak és örökké lesznek. Olyanok ezek, mint a miazmák, melyek a fel-fel törő tiszta levegőn rendre elpusztulnak, de bűzhödtebb korban újra élednek s újra pusztítanak.

A király tegnapi eljöttén azok fogadták a királyt, akiknek agyuk és lelkük egyformán rendben van s egyformán — emberi.

A nép fogadta a magyarok királyát s a nép úgy fogadta, amint becsülete, az agya s a szive diktálta.

Ritka hang az, amit tegnap Ferencz József hallott. De ez a hang volt az, ami egyedül igaz s becsületes hang. Mert ez a hang nyílt s őszinte volt!

Zugott a hang, hogy — „*éljen a király.*” De rádörögte sok-sok ezer torok lelke legelső vágyát s millióknak löbbé vissza nem szorítható követelését, hogy — *éljen az általános, egyenlő, titkos választói jog!*

Mindezek között és mindezek után meg mint egy ember úgy zugta a tömeg a jövő legszebb imádságát, hogy: „*éljen a köztársaság!*”

Óreg már a király. Hogy a hangzavarban ezt, vagy azt a jelszót halotta-e jobban, ki tudhatja azt. Szokatlan szavak voltak ezek királyi fülének. Szokatlanok, idegenek s épen ezért érthetlenebbek.

De felzugott a hang. Ezt eltagadni nem lehet még a király előtt se. A kormány hallhatta s érthette.

Nem gyilkolni vágyó, még csak nem is lázongó, nem is szitkozódó tömeg volt az, amely így fogadta tegnap az ország királyát. Csak egy öntudatra s önértetre ébredt

nép lelkének volt az a megnyilatkozása.

Nem mint eddig szokott, nem csuszó-mászó féreg-lakajok, hanem igazi emberek fogadták a királyt. Akik emberi méltóságoknak megmerik végre mondani a trón urának is a nemzet kívánságát, igazságát s jogát. S mi úgy érezzük, hogy a sok-sok ezer nép feltörő hangjából az igazság szárnyal legmagasabban s legfenségesebben, hogy milliók jogánál s igazságánál nincsen e földön sem előbbvaló, sem hatalmasabb.

Törvényes és köteles tisztelettel hódolt a tömeg felkent királyának. Reméli s hiszi, hogy királyja meg-

hallja, megérti a nép igaz szavát s jogos kívánságát.

Am az önző gonosz tanácsadók elzárhatják a nép minden hangját a király fülétől s a nép szenved és tűr tovább.

De szenvedésében s türelme közben megnyílik lelke előtt a szebb, a minden hazugságtól ment, igaz jövő képe, a — *magyar köztársaság.* S e jövőért való lángoló hevében, amikor látja s hallja, hogy a milliók szavát senkisésem akarja hallani, felőr ajakán éppen a király fogadásán, a minden jóknak s igazaknak reményt adó jelszó: „*Éljen a köztársaság.*”

kp.

Küszöbön az európai háboru!

Felosztják Törökországot.

Drinápoly lángokban. — Oroszország közbelépése. — Szerb hadműveletek. — A hatalmak akciói.

Készüljünk a mozgósításra!

A döntő fordulathoz egyre közelebb jut a háboru. Sőt lehet némi pozitívással is állítani, hogy már oda is jutott. Nemcsak azért, mert a szövetséget balkáni államok győzelmes előnyomulását most már az ottomán kormány is elismeri, hanem mert a hatalmak felfogása és állásfoglalása is erősen különbözik.

Mégis: a jelekből nem lehet rémképeket csinálni. Divergálók a hatalmak felfogásai, miből arra lehet következtetni, hogy ebből világháboru lesz. A hatalmak ugyan okultak az utóbbi háboruk eseményeiből, semhogy ilyen kockázatokba belemenjenek. Nagyon jól tudják, hogy a háboru kétélű fegyver és sohasem lehet előre tudni, milyen végzetet idézhet föl. Az utóbbi háborukban pedig mindig az a fél győzött, amelyről a legyőzetést jóslták, de az európai háboru mégis küszöbön van.

Mai híreink a következők:

Döntő ütközet.

A Tanin szerint Lüle-Burgász és Muradlı kiürítése a bolgárok nagy veszteségei folytán rendben megy végbe. A visszavonulás is biztosítva van, mivel már előzően megtekintett erre minden intézkedést. A török vezérkar állítólag elhatározta, hogy az ellenségnek a csatáldzsai magaslatoz előtt nyújt döntő ütközetet. A Tanin reméli, hogy az ottomán hadsereg győzelmet fog aratni, mivel képes hiányait kiegészíteni.

Montenegró veresége.

A montenegróiaknak Skutari körül folyó utolsó hadakozásaik eredménytelenül végződtek. A csatátról visszakerült menekültek mesélik, hogy Bardanjoltot nem lesz lehetőség megtartani. A törökök a montenegróiakat Brakáig visszazoritották volna, ha Marti-

novics tábornok itt nem szedi össze a segítő csapatokat. A törökök visszafoglalták a montenegróiaktól megszállott Taraboscht is.

Drinápoly lángokban.

Mustafa Pascha helyiség magaslatairól látható, hogy Drinápoly csucsán lángok csapnak fel. Ebből arra következtetnek, hogy a megszállott város ég. Drinápoly sorsára vonatkozólag a legkülönbözőbb hírek vannak forgalomban.

A szerb előnyomulás.

Miután a trónörökös seregének az összpontosítása Küprülünél befejeződött, az előcsapatok megindultak Szaioniki és Monasztir felé és már elérték Demirkaput. A harmadik szerb sereg Debar-Durazzo irányában nyomul előre. Zsivkovits tábornok közvetlenül Skutari előtt van, míg Rtepanovits tábornok a második sereg nagyobb részével megindult a Drinápoly előtt álló bolgárokhoz.

Oroszország közbelép.

Az orosz kormány Szombaton táviratban utasította diplomáciai képviselőit, hogy adják a balkáni kormányoknak tudtára, hogy Oroszország elérkezettnek látja a közbelépés idejét, mert Konstantinápolynak a bolgárok által való bevétele nagy veszedelemmel fenyegethetné az ott élő európaiakat.

Készüljünk a mozgósításra.

Tegnap volt úgy a fővárosi, mint a vidéki helyőrségek kaszárnyáiban a tartalékos tisztiszemle. A szemlén megjelent tartalékos tisztekkel bizalmasan és titoktartás kötelezettsége mellett közölték, hogy legyenek elkészülve minden eshetőségre és arra is, hogy talán a legközelebbi időben megtörténhetik az általános mozgósítás, amikor azonnal be kell vonulniok.

A szegedi kaszárnyákban tartott tisztiszemlén a helyőrségi parancsnok azt is közölte a tisztekkel, hogy a felhívást és a figyelmeztetést a hadügyminiszter rendeletére tette meg.

A szerb hadműveletek.

Gosztivar bevételéről szóló hírek koraiak. Egy hivatalos jelentés szerint a török csapatok Kara Said és Zekki pasa parancsnoksága alatt Dibra körül összponto-

A k a r i n g y e n

egy finom öltönyt
vagy télikabátot.

Ha igen, könnyen elérheti
ha ruhaszükségletét

Gera Mihály versenszabónál

Makó, Megyeház utca 8. szám. — — Kozma-féle ház.)

szerzi be, aki 100 rendelője között egy finom férfi öltönyt és egy télikabátot sorsol ki teljesen ingyen.

November 3-ikától kezdve minden rendelő, aki legalább 30 koronás rendelést tesz, kap egy Szerencse-szelvényt s amint 100 szelvény ki lesz adva: előzetes közhírretétel után, hatósági ellenőrzés mellett kisorsolja a két - 60 - 60 K értékű - nyereményt. Ezen kedvezmény dacára árai mesés olcsók: Egy finom férföltönyt, felöltőt, télikabátot már 30 kor.-tól, remek nőlegényi ruhát 40 koronától kezdve készít elegáns szabással a legfinomabban kidolgozva.

Tehát kockázat nincs! A türethetetlen drágaság mellett is mesés olcsón szerezheti be ruhaszükségletét és szerencse esetén egy öltönyt vagy télikabátot nyer teljesen ingyen.

Elismert legjobb
magyar
szabóság

Dus választék a leg-
finomabb angol és
honi szövetekből.

sulnak s számiiva az arnauták támogatására, döntő csatára készülnek.

A szerb csapatokat, amelyek Skutari felé siettek a montenegróiak segítségére, Dibra irányába vezényelték.

A szerbek Dvedseliját bevették.

A török csapatok Dibra körüli koncentrációja dacára a második szerb hadosztály Monasztir és Szaloniki körül operál. A hadműveleteik azonban lassúak, mert vannak a bulgár és görög segédcsoportok.

Zavargás Apátfalván.

A kutyairtás után.

Kevés hja, hogy Apátfalván zavargásban nem tört ki a község lakossága. A község egyik érdemes polgárának s a hatóság jobb belátásának köszönhető, hogy a nagy erővel megindult kutyairtásnak komoly következményei nem lettek. Ma már elosonduult a község nepe, mert az egész kutya-ügy helyes utra terelődött.

Többször megemlékeztünk már arról, hogy Apátfalván a tanyák közt a hatóság veszettségi eseteket állapított meg. Ugyis azután a hivatalos híradás, hogy szinte életveszélyes a községben az utcákon járnak, mert mindenki ki van téve, hogy kőbor veszett kutyák támadják meg.

A hatóság hivatalos jelentése folytán előbb azt tervezték, hogy Makóról állatorvost rendelnek a faluba, a ki egy hónapon keresztül minden héten háromszor megvizsgálja Apátfalva összes kutyáit s amelyeket jóknak látja, sírterkézre adja.

A község nepe felháborodott erre a tervre, mert úgy fogták fel a dolgot, hogy igazságtalan megterhelés lesz ez azoknak, akik kutyájokat mindig megkötve tartják. Ugy beszéltek, hogy ez csak az állatorvosnak lesz jó, mert a kutya vizsgálatától darab számba 60 fillért kapván, ha nem többet, mint száz kutyát vizsgál meg naponta, akkor is napi 60 korona úti a markát. Pedig bizonyos, hogy a megkötve tartott kutyák egyáltalában nem veszélyeztetik a közbiztonságot.

Még nagyobb lett a zavargás, a mikor e tervet eljuttatták s helyette nem határoztak felsőbb helyen, hogy sorra veszik a falut s az összes kutyákat kiirtják.

Ennek a tervnek a végrehajtását — mint írtuk — meg is kezdték. A lakosok felháborodása miatt csakis csendőrfedezet mellett végezhetők az munkák. Ki is irtottak körülbelül így mintegy száz kutyát.

De ekkor már igazán tetőpontra hágott az izgalom a falu népe közt. Rettenetes dolognak tartották, hogy a falu kutya nélkül maradjon. Attól lehetett tartani, hogy ez az igazán csendes természetű lakosság lázadásban tör ki.

Ebben a kritikus helyzetben Kardos Noé, a község volt bírja volt az, a ki vállalkozott arra, hogy utját állja a további bajnak s a lakosság esetleges kitérésének.

Fogta magát Kardos bejött Makóra s itt a sorra instanciázta a főszolgabíró és az alispánt, mindgyiknél előadta a lakosok igazát s feltárta az esetleges következményeket, a melyek a lakosság elkeseredéséből fakadhattak volna.

Hervay István alispán és Urbanics Kálmán főbíró mindketten belátták Kardos érveire, hogy mégsem egészen helyes az a tulradikális eljárás a falusi közbiztonsági őrsei, a kutyák ellen. Mindjárt intézkedtek is, hogy a kutyairtó bizottság szüntesse be apátfalvai működését. Ugy rendelkeztek, hogy csakis azokat a kutyákat öldösik le, a melyeket kőborlásban találnak, míg a megkötve tartottakat megkímélik.

Igy mult el a kettős veszedelem e derék község feje felett. Mert nagy veszedelem lett volna, ha az összes kutyákat kiirtják, de még nagyobb lett volna az, ha a község lakossága zendülésre tör ki kutyái miatt. A mi bizonyosan bekövetkezett volna, ha Kardos Noé fellépésére a felsőbb hatóság tapintatosan el nem intézi ezt a kutya ügyet.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Nov. 6. Római kat. Lénárp hv. Gör. kath. Okt. 24. Aréltasz Nap Kél 6 óra 52 perckor, nyugszik 4 óra 34 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Helyenkint, főleg délen eső és lassu hőemelkedés várható. Sürgönyprognózis: Sok helyütt csapadék később enyhébb délifelhőmértéket: 12-7 Celsius.

— Ujságárusokat keresünk. 18 évesnél idősebb férfiakat és nőket keresünk a „Makói Független Ujságnak” az árusítására. Akik ujságunk árusításával akarnak foglalkozni, napi 4-6-7-8 koronát — egy tő en, mint nyáron — könnyen kereshetnek. Akik más munkára már keptelenek, azok is képesek még ujságot árusítani. Tehát idős és előregedett asszonyok és férfiak is jelentkezhetnek.

— Mútanrendőri bejárás a földéaki határban. Návay Iván földéaki földbirtokos a földéaki gazdaságából kiágazólag a földéaki állomásig vasutat létesített. A gazdasági vasut mútanrendőri bejárása holnap lesz Hervay István alispán vezetése alatt.

— Dmke ünnepély Makón. A Dmke makói fiókja e hó 9-én a Koronaszálló helyiségeiben ünnepélyt rendez melynek programja a következő: November hó 9-én este 7 óra 15 perckor a központi vezetőség fogadtatása az arad-csanádi vasut állomásán és elszállásolása magán házaknál vagy szállókban. Este 8 órakor táncmulatsággal egybekötött ismerkedés a Koronaszálló helyiségében. November hó 10-én, vasárnap. Dél előtt 9 órakor a Dmke Diákotthonának megtekintése. Dél előtt 10 órakor a igazgatósági ülés a vámegeyház kis tanácstermében. Dél előtt 11 órakor a Dmke közgyűlése Csanádvármegye közgyűlési termében. Délután 1 órakor ünnepi lakoma a makói Kaszinó nagy termében.

— Virilisjog átruházás. Özv. Kusz Ferencné makói magánzósnó Makó városánál fennálló virilisjogát Kovács István református kántorra ruházta át.

— Veszedelmes közlekedés Kelemenhidnál. Aki valamikor a Kelemenhidon átment, vagy arra járt,

okvetlenül látnia kellett, hogy a Kelemenhidnál van egy körülbelül 100 méter hosszú és több méter mély gödör, mely a Cukor-utcába húzódik. Ez a nagy gödör ez évben állandóan vízzel volt telve. A tavasszal marhákat hajtottak ott át és ezek közül egy tehén beleesett ebbe a vízzel telt gödörbe. A tehenet csak nagy ügygyel-bajjal tudták a mocsaras vízből kimenteni. Ma este más szerencsétlenség is történt a Kelemenhidi gödörnél. Bíró Sándor makói gazdálkodó egy kocsi szénával jött arra és belefordult a gödörbe. Ő maga is bajjal tudott kiszabadulni, lovát pedig alig lehetett a piszkos vízből kimenteni. Nagyon helyes volna minden tekintetben, ha a város lecsapoltatná ezt a nagy mocsarat, mely a levegőt is megfertőzteti.

— Az utolsó fertály. Itt van az utolsó adófertály, mikor már tovább huzni, halasztani nem lehet az adófizetést, vagy legalább is nem tanácsos, mert komoly következményei lesznek. Ajánlatos most azért is befizetni az összes adót, mert a jövőre életbe lépő új adókkal csak úgy jöhet az ember tisztába, ha nem zavarja azt még az ideai hátralék is. De nem is igen lehet elmaradni ez évben az adóval, mert a pénzügyigazgatóságtól kiküldött titkár felügyelete alatt folyik a végrehajtás, ki nem ismer semmi irgalmat. — 15-ig kamat és költség nélkül fizethetünk. Ez évben nálunk, Makón a mostoha időjárás miatt különösen sok a hátralék. A földművelő a rossz gazdasági év következtében nem tudta eddig befizetni adóját, most is alig.

— Autóbusz járat Makón. Több ízben megemlékeztünk már arról, hogy Abelesz József autóbusz járat engedélyezése iránt fordult Makó város képviselőtestületéhez, melyet úgy lett volna hajlandó létesíteni, ha neki a város 15 évre a kizárólagossági jogot biztosítja. A városi tanács már egy ízben tárgyalta ez ügyben, mikor a kizárólagossági jognak 15 évre való megadását igen hosszú időnek tartotta, így a kérelmet nem teljesítette. Arról írtunk már, hogy Abelesz újabb kérelmet terjesztett a városi tanács elé, melyben igényét némileg redukálta. A városi tanács Abelesz újabb kérelmét véleményezés végett kiadta a város közigazgatási ügyészének és a város rendőrkapitányi hivatalának. A vélemény ma érkezett be a város polgármesteri hivatalához. Ugy az ügyész, mint a rendőrkapitány véleményezik a kizárólagossági jognak 10 évre való megadását, olyanformán, hogy 5 év keretén belül a kizárólagossági jog Abelesznek minden körülmények között megadandó, de fentartja magának a jogot a város, hogy mint erkölcsi testület, 5 év eltelté után ő létesíthet autóbusz járatot, de magánfél nem. Ilyen körülmények között lehet bízni ahhoz, hogy Makón rövid időn belül lesz autóbusz járat, mely ilyen nagy kiterjedésű városban olyan nagyon szükséges is.

— Milyen lesz az új év? Az 1913-ik év szerdával kezdődik és végződik. Nem lesz szökőév. Látható nap- és

holdfogyatkozás nem lesz benne, uralkodó bolygó a Vénusz. A farsang mindössze 29 napig tart, vagy is január 7-től február 4-ig. Husvét igen korán lesz, március 23-án és 24-én. Pünkösd május 11-én és 12-én, tehát az első fagyos szentkor. Karácsony csütörtökre és péntekre osik. Vízkereszt hettőn. — Gyertyaszentelő vasárnap, március 15-ike szombaton. Nagypontek március 21-én Gyümölcselő boldogasszony husvét keddjén lesz. Aldozó csütörtök május 1-ére esik, Urnapja május 22-ikére. Péter Pál vasárnap lesz. Nagyboldogasszony pénteken, István király szerdán ünnepelődik. Érdekes, hogy a görög katolikusok husvétja csak április végén fog elkövetkezni, t. i. április 28-ik és 29-ik napjain, tehát öt héttel lesz később a többi keresztény felekezeténél. A pünkösdjük pedig csak június 15 és 16-án.

— „A Titanic” tengerjáró hajó megrendítő katasztrófája. Még mindannyiúnknak élénk emlékezetében van az a világra szóló esemény, amikor a világ legnagyobb hajója a „Titanic” összeütközve jégheggyekkel, az Océán örök mélységébe merült. Ezt az egész világot megdöbbentő rémes eseményt az ő borzasztó részleteiben az Uránia a szerda, csütörtök és péntek esti előadásain fogja a mozi vásznaira vinni. Ezt a katasztrófát csak 3 napig láthatjuk éppen ezért arra külön is felhívjuk a közönség figyelmét. Músor ingyen kapható.

— A lopott buza ára. A nyári eséplés alkalmával a makói határban Ratkai Ferenc gépésztől egyik munkása kisebb mennyiségű buzát lopott el. A munkást maga a géptulajdonos érte tetten és a kis lopott buzát mint bűnjelét a rendőrhatalóság lefoglalta. A bűnjegy eljárás csak a napokban ért véget és ma eladásra került a lopott buza is melyet 1 korona 90 fillérért adtak el. Ratkai Ferenc, a tulajdonos nem fogadta el a befolyt pénzt, hanem felajánlotta ezt a városi szegény alap javára.

— Ellopták az ekét. Úgyes tolvaj járt az ejjel Diós János esőkási tanyai lakos udvarán. Azért mondjuk, hogy úgyes volt, mert egy teljes felszerelésű Sack-ekét elloptak anélkül, hogy a legkisebb zajt ütötte volna, a vasból készült súlyos tárgy ellopása által. Az úgyes tolvajt a rendőrség keresi.

— Az ácsmester panasza. A makói róm. kath. plébánia épületét javította Szilágyi Péter ácsmester. A tetőről lekerülő ócska zsindelyt s gerendákat egy rakásra halmazta, hogy majd otthon tüzelőül felhasználja. Ugy látzik, valami enyveskeztű tolvajnak is ilyes szándékai lehetnek, mert ma reggelre a zsindely és gerenda eltűnt a helyéről. A károsult ácsmester panasza a rendőrség nyomozza a tolvajt.

— Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkezett Lengyel János Fodor Juliannával. Házasságot kötött Barta István Fátynál Anna Máriával. Elhaltak. Mészáros Sámuel 2 napos, Zsikai Erzsébet 7 éves korában.

— Lopják Honvédban a galambokat. Honvéd városrészben régóta divat már a baromfiak kölcsönös lopkodása. Nem is igen szoktak érte panaszra menni. Ha valakinek éjjel ellopják a baromfiát, nem panaszkodik senkinek, hanem kárpótolja magát ugyancsak éjjel, ugy, ahogy tudja. Hogy ma mégis feljelentette egy honvédi lakos az ismeretlen honvédi tolvajt, annak az a históriája, hogy ezáltal nem valamely közönséges baromfitolvajlásról

ÉRTESITEM a tisztelt KERESKEDŐ, VENDÉGLŐS és ITALMÉRŐ urakat, hogy mindenféle minőségű, közönséges és finom tiszta szeszmentes pálinkák, valamint rumok és tea-rumok és mindenféle liquőrök legelőnyösebb beszerzési forrás.

Iritz Sámuel özv.
cégnél M A K Ó.

van szó, hanem arról, hogy Takács László honvédi lakosnak az éjjel 14 darab ritka fajtájú és igen értékes galambját lopták el. A tolvajt nyomozza a rendőrség, a galambokat is keresik, de azok alighanem már pihennek valamelyik jóévtágyu honvédi pasas gyomrában.

— Csillag drogériába menjen aki szebb, jobb, finomabb, egészségesebb, tisztább, kedvesebb sőt szer... óhajt lenni, mert ott szerezhethet be mindezekhez megfelelő cikkeket csak figyeljen a lapunkban megjelenő hirdetményekre.

Szomorú szüret.

Drága bor — rossz minőség.

Keserű csalódást okozott az idei szüret. A szokatlan kedvezőtlen időjárás, főleg a sok esős és egyes helyeken teljesen elpusztította a szőlőtermést, úgy hogy a most folyó szüretekről a legsivárabb eredmények híre érkezik az ország minden részéről.

Ruszt, Tapolca leghíresebb bortermelő vidékén, ahonnan azelőtt a világ minden részébe eksportálták a kitűnő minőségű borokat, az idén a legszomorúbb állapot uralkodik. Az a kevés, ami termelt, a helység lakóit sem elégíti ki. Minősége pedig összehasonlíthatatlanul gyöngébb az elmúlt években termelt boroknál.

Hasonló külföldben a helyzet mindenfelé. Aradhegyalján most kezdődött a hivatalos szüret, de termés egyáltalában nincs.

Nálunk is ilyen szomorú volt a szüret, alig termelt valami. A mustot — mely eddig 18—20 krajcár volt, most 70—80 filléért adják. A bor is drágább lesz.

Nálunk meg a sok árvíz miatt alig termelt valami és ez sem megfelelő, sőt az ára is oly magas, hogy venni nem érdemes.

Agyonlőtt falurossza.

Gyilkosság önvédelemből.

Ré nes gyilkosság történt tegnap délután Sikula községben. A község egyik vagyonosabb lakosa agyonlőtte Sikulát a falurosszát.

Kaprál Pável, a község egyik legelvetemültebb gonosztevője a múlt hét elején szóváltásból kifolyólag megfenyegette Onyicza Pált, hogy fegyverével agyon fogja löni. A csendőrtők ezt meghallották s ezért elvették Kapráltól a fegyverét. Erre az izgága természetű ember a község piacán megszólította Onyicát s megmondta neki, hogy délután elmegy lakására az elkobzott fegyverének áráért, amit ha meg nem kap, akkor agyonüti.

Onyicza Pál lakása előtt valamivel tizenkét óra után tényleg megjelent Kaprál, a ház kapuját azonban zárva találta. Erre a lakás egyik szobájának ablakához ment és kiszólt Kaprálnak, nem ereszi be. Ekkor Kaprál egy kaszával bezúzta az ablakot s azon akart be-

szélni. De Onyica most már kezében fegyverrel kérte Kaprált, hogy hagyja békében.

A szép szó nem használt semmit s a következő pillanatban két dörrenés hangzott el. Onyica Pál lőtt és a golyók Kaprál hasába fúródtak. Kaprál ezért még most sem hagyta abba munkáját, hanem betörve a többi ablakot is, mintha mi sem történt volna, kétszeres erővel igyekezett bejutni a lakásba.

Ezalatt Onyicza újra megtöltötte fegyverét és most három lövést tett Kaprálra, aki az utolsó golyó által szíven találva, holtan bukott az utca kövezetére. Az esetet a sikulai csendőrszolgálat jelentette az aradi kir. ügyészségnek, ahonnan még délután a királyi ügyész, a vizsgálóbíró a vizsgálat megejtése érdekében, a törvényszéki orvosok pedig a boncolás megejtése végett szállították ki. Valószínű, hogy Onyicza tetét jogos önvédelemnek fogja a vizsgálat megállapítani s ezért nem fogják letartóztatni.

IRODALOM.

A Nyugat *Ignotus, Ady Endre és Fenyő Miksa* szerkesztésében megjelenő szépirodalmi folyóirat 1912. évi november hó 1-i 21-ik száma a következő igen érdekes tartalommal jelent meg: Tartalom: Gróf Andrássy Gyula, Pár megjegyzés. Nagy Zoltán, Lucidum intervallum (Vers). Kaffka Margit, Mária évei (Regény) II., Babits Mihály, A kétkedés kötelessége. Füst Milán, Egy hegedűművészhez. (Vers). — Kádár Endre, Két méter tiz (Novella). Halász Imre, Bismarck és Andrássy (Politikai tanulmány) VI. A békeszövetség megkötése. Turcsányi Elek, Éjjel a váróteremben (Vers). Ybl Ervin dr. A torzó művészete. Nagy Lajos, Mosolyogni (Novella). Bálint Rezső, Rajz. Jászay-Horváth Elemér, Első egyetlen szerelem (Vers). Ignotus, A politika mögöl. Fenyő Miksa, Gazdasági érdekeink a Balkánon. Ezután a Figyelő rovat és Disputa rovat. Szerkesztőség és kiadóhivatal IX., Lónyay-utca 18. Előfizetési ára egy évre 24 kor., félévre 12 kor., egyes szám ára 1 kor. 20 fill. Megjelenik minden hónap 1-én és 16-án. Telefon 174-24. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

Athenaeum.

Guy de Maupassant: *Egy élet* Regény, fordította Adorján Andor. Az Athenaeum Könyvtár legújabb, gyönyörű kiállítasu, 1 korona 90, filléres kötete Maupassantnak, a francziák modern klasszikusának, egyik leg-szebb alkotását: "Egy élet" című regényét foglalja magában. A nagy elbeszélő művészetének minden mély-sége és finomsága, minnen ereje és nagysága benne van Jeanne-nak, ennek a tulfinom lelkű és épen azért sokat szenvedő asszonynak történetében. Mert a Jeanne életét beszéli el Maupassant ebben a halhatatlan remekében. Egy csupa szív és csupa lélek asszonynak történetét, akinek akinek számára az élet mindeu durvasága és brutalitása: érthetetlen meglepetés. A legüsztebb szereléről álmodik és a legérzékibb, legesa-

podárabb férj karjaiba kerül. Mikor minden reménye sárba hull, mikor mindaz, amit szépnak, nagyinak talál összeomlik, az anyai szeretetben kerhs kárpótlást. És csalódik gyermekében is. A leghívebbek az mutatkozók hozzá, akl a legnagyobb bünt. követte el allenei egy régi cselédje, kivel férje először osalta meg! De az olyan nagy lelkek, mint a Jeanne-é, ha sokat szenvednek is, nem roppannak végleg össze. Megmenti őket az összeomlástól szeretetük. Nem az, melyet adnak. Ez kárkötölja Jeanne-t is az átélt tragédiáért Mikor megtörve, ezer sebből vérezve megérzi azt a melegot, mely térdén pihenő unokája kicsike testéből árad ki: egyszerre megbékül az étellel. Ujra szerethét. Hogy Maupassant nyelvének ezernyi szépségét, finomságát, előadásának vonzó bájosságát a regény magyarázatában is meg-érezzük, az Adorján Andornak, a fordítónak érdeme. Meglátszik a könyv minden során, hogy Adorján nemcsak kiváló magyar stílusza, de a francia nyelvnek is egyik legalaposabb ismerője, mert leghalkabb finomságait is ki tudja fejteni. A rendkívül érdekes regény bizonyára csak szaporítani fogja az Athenaeum Könyvtár lelkes híveit.

A „Makói Független Ujság”

előfizetési ára vidékre:

Egész évre . . . 14 Kor.
Félévre . . . 7 Kor.
Negyedévre . . . 3 K 50 fill

Az „OLLA”

több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. Olla lerakatok az Olla plakátok által kívánunk tüntetve.

Ára tucatonként 4, 6, 8. és 10 korona. Kapható: Breuer Zoltán, Sándor Zsigmond és Ember József gyógyszerárában.

Regény.

Egy világváros rejtelmei.

3. fejezet. (17)

Az emberkereskedő.

— Miért kívánod ezt?

A jó táplálék, az erős husleves, egy kis bor, erőhöz juttat, s előbb elhagyhatod ezt a szomorú helyet.

— Majd így is megerősödöm.

— Nem, édes Dinikém, nem szabad a kórház főztjét enned.

Inkább bevallom, honnan pénzelek.

Pétsy Dénes átölelte kis felesége nyakát és egyhoszu, meleg csókot nyomott szép homlokára.

— Nos, honnan pénzelsz? kérdé és ajkain gyöngye mosoly lebent végig.

— Van egy arany keresztm s egy kék köves gyűrűm. Zálogba tetem őket. Elég lesz még pár napra a mit kaptam rájuk.

— S ha az elfogy? — Dolgozni fogok Dinikém. A nyomdában beszéltem is már a faktorttal, reggel négy órától délelőtt fél tizig ad munkát. Délig főzhetek, dülután bejöhetnek hozzád . . .

Nem haragszol, ugy-e? Hiszen a munka nem szégyen?!

— Szegény feleségem, sóhajtá Dénes fájdalommal.

Hát mégis csak dolgoznod kell a gazdag Pétsyné fia mellett . . .

Pétsy Dénes szemeiben két köncsep csillogott.

— Ne, ne sirjál Dinikém, oh hiszen olyan örömmel, olyan szívesen dolgozom — neked, éretted!

Boriska fejét a durva kórházi párnára tette, férjéhez simult és megcsókolta az ajkát.

A kórteremben még tizenhét beteg volt Pétsy Dénesen kívül.

Kinek a keze, kinek a lába, kinek az oldala volt bekötözve, s mindegyiket elfoglalta a maga szenvedése, vagy a maga látogatója, ode sem néztek a Pétsy Dénes ágya felé.

A kórházi kis kápolna tornyában ötöt ütött az óra.

Az udvaron csengettek, a látogató órának vége volt.

Boriska összeszedte az edényeket, melyekben férjének enni hozott, kosarába rakta s szívélyes bucsuzás után távozott.

A kerepesi uton egy nyájas képű kövér asszonyság szólította meg.

Az asszonyság ujjain számos gyűrű, fülében pedig vastag arany fülöngyű ragyogott.

— A kórházból jön? kérdé édeskés hangon.

— Onnan, felelte Boriska röviden.

— A férjét látogatta.

(Folyt. köv.)

Asszonyok s férfiak,

kik más munkára már képtelenek, a

Makói Független Ujság

árusításával pénzt kereshetnek. — Jelentkezzenek a kiadóhivatalban. (Kossuthszoborral szemben.) o o o

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történik, ami a közönséget érdekli, közölje azonnal a „Makói Független Ujság”-al. A „Makói Független Ujság” mindent megír, semmit se hallgat el.

Kedvező birtok eladás!

927 hold prima flőd, hozzátartozó értékes erdő, mezőgazdasági szesz-gyár, 960 hektóliter szeszfőzésre engedélyezve, gazdasági épületekkel uri lakással és vad vadászattal ellátva

Értekezhetni lehet

IRITZ MIKSA

makói lakosal.

Iritz Sámuel özv. cég

ITALÁRJEJYZÉKE

különleges TELJESEN TISZTA

szeszmentes pálinkákról:

Valódi kék szilva literenkint	2.— K
Valódi törköly	2.4k "
" 5 éves kajszin barack	3.— "
" 8 " " "	4.— "
" 10 " " "	5.— "
" 5 " " "	3.— "

A valódiságért a cég felelősséget vállal.

Óvás!

Nem felel meg a valóságnak Kucses Károly cég azon közleménye mintha a Sack Rudolf féle tüköracél ekék csak ő nála kaphatók, mert ezeket gyári árban belehet szerezni. Glück Lajos gépraktárában is.

Nyomdánkban

egy tanulóleány

fizetéssel azonnal felvétetik.

Magyarcsanád határán a csigai vasuti őrház mellett kitenec és félhold szántóföld bármily növény alá egy, vagy több évre haszonbérbe kiado.

Értekezhetni Dr. Kiss Pál makói ügyvéddel.

Két molnár inas

azonnal felvétetik Gy. Varga János újvárosi gőzmalmában.

A földrajz tanítása

az elemi népiskola III-osztályában, a paedagogia mai álláspontjának megfelelően, a szabad természet, közvetlen szemléltetés, foglalkoztatás, rajz és alaki munka felhasználásával. Irta:

Egressy Péter.

Miniszteri engedély szám 51872—1911. Ára: 1 kor 20 fill. Hozzávaló rajzgyűjtemény 1 kor. Tankönyvül feladatos füzetek használtak, melyekben az egész évi tananyag nyomtatott rajz és fogalmazási feladatokban össze van gyűjtve. Ára: 40 fill.

Kapható: Gaál László könyvkereskedőnél Makón.

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfűkeserü

házi szer, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindentéle — még régi gyomorbajt is. Erősít, éltet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemeze ize miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számtalan hálaírat bizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.

Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Táncitanítás felhívás!

Alulírott van szerencsém az igen tisztelt szülők és gyámok b. tudomására hozni, hogy f. évi december hó 1-én a téli időnyre a

táncitanítást

megkezdem. Tanítani fogom úgy a régi, mint a legújabb táncokat. S hogy tanítványaim ezeket teljesen elsajátíthassák, a tanítást határidőhöz nem kötöm, addig járhatnak hozzám tanítványaim, míg minden táncot a legkitünőbbben el nem sajátítottak. Miután pedig én e városban már évtizedek óta működöm a n. é. közönség legnagyobb megelégedése és legteljesebb elismerése mellett, ez elég biztosítékot nyújt arra nézve, hogy táncintézetemben az illem- és rend legpontosabb betartása mellett folyik a tanítás s így minden szülő bátran reám bízhatja gyermekét. — Tanítom a táncokon kívül az illem, a társaságban levő viselkedés szabályait s a csinos testtartást. Folkérem tehát az igen tisztelt szülőket és gyámokat, hogy gyermekeiket minél előbb beiratni szíveskedjenek. Iratkozni mindenkor lehet lakásomon Gróf Vay-utca 250. hol most is estenkint állandóan folyik a tanítás.

A n. é. közönség pártfogását kérve, maradtam tisztelettel:

Schwarcz Miksa,
okl. táncitanító.**MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG****KÖNYVNYOMDA.****Készülnek:**

Rovatos ivék,
Számlák,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi
nyomatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett müintézet, mely a modern technika vívmányai szerint készit a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!**A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG**

POLITIKAI NAPILAP

Készülnek:

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hirlapok,
Doktori
értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevelek,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélféjek.

Telefon-szám: 124.

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.

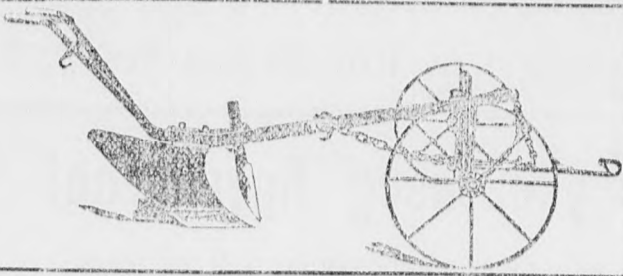
Kedvező föld bérlet!

850 hold hosszabb időre őszi vetéssel hozzá tartozó szénával és szalmával együtt eladó.

Értekezhetni lehet

Iritz Miksa
makói lakosal.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett müintézetében Makón.

Telefon-
szám:
126.

ÉRTESETÉS!

Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy
gazdasági gépraktáramat

a legújabb gazdasági gépekkel kibővítettem. Az őszi szántáshoz 1 teljes waggonrakomány hírneves Bächer-féle tüköracél kormány-nyal ellátott - mindenféle nagyságban - ekét szereztem be, ezen ekék kiválósága abban rejlik, hogy bármilyen nedves földben is nem ragadnak és igen csekély vonóerőt igényelnek, bárkinék is próbaszántásra rendelkezésére bocsájtom. Továbbá raktáron tartok mindennemű fogas és láncos boronákat, 6-8 és több vasu 428 kultivátorokat, táresás boronákat,

szecskavágó, répavágó, kukorica morzsolókat, és elsőrendű Ringeisen-féle tizedes mérlegeket.

Különös figyelmébe ajánlom a t. gazdaközönségnek a világhírű Melichár-féle Unikum-Drill sorvető Imperátor műtrágya és magvető gépeket,

melyek miután sorba vetnek és sorba trágyáznak, utólrhetetlen tökéletességükkel fogva ez ideig páratlanul állanak e téren és már is nagy kereslet- Raktáron tartom az eddig még nek orvendenek. **Ujdonság!** nem ismert és különben bevált

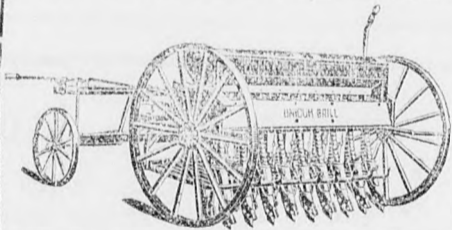
Johnston-féle kukoricaszár aratógépet.

Ennek előnyös és könnyű munkaképességét, valamint kezelését raktáramban bemutatom. Végül mindenféle gépek azoanali javítást - a legsolidabb áron elvatom és jóállás mellett teljesítem - **LEGUJABB! Léghütöses (vizhütésnélküli) MOTOR,** egyszerű, veszélynélküli, bárki által könnyen kezelhető.

A t. gazdaközönség becses partfogását kérve továbbra is - tisztelettel:

Lipták Béla

mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szt. János-ter 20. sz.

Megérkezett!

500 drb. lendamaszt abrosz, ára	3, 6, 8, 10 korona.
200 drb. lendamaszt mlyő, ára	90 fillér.
Férfi ingek, fehér és színes	1,50, 2, 3 korona.
Gallérok darabja	20 fillér.
Arcfátyol métere	20 "
Himzések métere	15, 20, 30 "
Női keztyűk párja	30 "
Valódi francia selyem batiszt	50, 70, 80 "
Angol mosó zefírek	70, 80, 90 "
Remek női ruhaszövetek	60 fillértől 5 koronáig.
Férfi ruhaszövetek	3 koronától 6 koronáig.
500 tucat vászonsebkendő, melynek ára 5 korona volt, tucátja 2-30 korona. - Valamint a még itt felnem sorolt különböző cikkek rendkívüli olcsó árban.	

ALKALMI ÁRUHÁZ Kossuth-szoborral szemben.

Friss must kapható

Iritz Samuel özv. cégnél, Makón.

SÁNDOR ZSIGMOND

»leteni gondviselés« gyógszertára

MAKÓN, Szegedi-utca.

„Sándor-féle Ibolya-crém.“ Főhlmulhatatlan szer az arc és kéz ápolására. Pár napi használat után a bőrt oly meglepően szép-pé változtatja, hogy ennek hatását mindenki csodálja. Eltávolít az arcról mindennemű pattanást, bőrtakát, szepőt, májfoltot és a bőrnek fehér és üde színt kölcsönöz. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-szappan.“ Teljesen lugmentes, semminemű maró anyagot nem tartalmaz és kitűnő illatu. Az Ibolya-crém hatását tetemesen elősegíti. Ára: 70 fill.

„Sándor-féle Ibolya-pouder.“ A legjobb és legártalmatlanabb ápoló szer. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-mosdó viz.“ Ára: 1 kor.

„Sándor-féle szájjviz.“ Meggátolja a fogak lazulását és fogkő képződést, üdítőleg hat a szájzre, eltávolítja az étel és az odvas fogak által okozott szájszagot. Ára: kis üveg 80 fill., nagyobb üveg 1 kor. 40 fill.

„Sándor-féle hajszesz.“ Kitűnő összetételénél fogva megszünteti a korpaképződést, hajhullást, megóvja a haját mindenféle betegségtől és a hajgyökereket megerősíti. Egy üveg ára 1 kor. 20 fill.

Raktáron tartom az összes gyógy- és pipere különlegességeket, különböző gyógyberokat, az összes kötszereket, betegápolási cikkeket. Francia illatszerek és az összes drogéria cikkek kaphatók.

„Cimexin“ poloskairtó, nagy üveg 2 kor., próba-üveg 60 fill., hozzávaló feckendő 40 fill.

LEGUJABB

őszi és téli

RAGLÁNOK

legdivatosabb posztó és plüss kabátok, mindenfajta szőrme boák és muffok

a legegyszerűbbtől a legfi-

nomabb kivitelig. Baktisch és gyermekfelöltők
Bluzok, aljak pongyolák és kosztümök
nemkülönb női fehérműek dus választékban
olcsó szabott áron kaphatók

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Fő tér,
Othon-kávéház mellett.

Ez a „MUKI“ művész.

Szájharmonika dobbal.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A dalokat a művész harmonikán játszik, a valódi bőrrrel ellátott dob pedig kísérettül szolgál. Ára tokkal és egy mesés ajándékkal együtt csak 4 korona

o Wáner a „Hangszer-Király“ o

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körut 15. Fényképes árlegyzék ingyen. - Óvás: Figyeljünk jól a pontos címre és a házszámra

CSILLAG DROGERIA

gyógyáru üzlet MAKÓ. Kasznár-lak.

Raktára:

Kötszerek és sebészeti eszközöknek. — Francia illatszerek eredeti üvegekben és kimérve.

Háztartási cikkek. Szájvizek. Hajápolási és hajfestő szerek. Fogápoló szerek. Gummi különlegességek. Csillag-érem 1 korona, szappan 70 fillér, poudér 1 korona. — Szappanok. Pouderek. Thea. Összes pipere szerek. Fésű, kefe, nagy választékban.

== Valodi Kölni-viz főraktára. ==

Csak ujévig! **Ritka alkalom!**

Van szerencsém tudatni, hogy társam: Kocsis ur, barátságos megegyezés folytán, kilépett üzletünből s az eddig Kocsis és Skopál cég alatti üzletet ezentul saját cégem alatt egyedül én vezetem.

Ajánlható cikkeim: Villamos csillárok, asztali-, fali-, függőpetróleumlámpák, étkező-, kávé- és teás készletek, mosdó-készletek, alpacka- és diszmi-árak, valamint egyéb itt fel nem sorolt áruimnak eddigi, elismert olcsó árait

mélyen leszállítottam s ujévig mindenki mesés olcsón vásárolhat üzletemben.

Lakodalmi ajándékok eddig nem létezett választékában olcsón. Mivel ezen áruszállítás csak ujévig tart, saját érdekében áll mindenkinek, hogy ezen kedvező alkalmat kihasználja.

Szives támogatást kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Makó, Fötér (Böhm-ház).

Skopál Ödön,

üveg- és porcellán kereskedő.

Tubarózsa-krém és az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növést legjobban elősegíti!

1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hölgycr., 1 korona. — Tubarózsa-szappan, 50 fillér.

— Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salofor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fill.

Mindenemü gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kochillia szőlőmoly és gyümölcs féreg irtó anyag, egyszeri permetezés-sel a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja!

Teljesen ÁRTALMATLAN ugy a növényzetre mint az emberi szervezetre! — Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül:

JENEI SZÉKELY LAJOS

gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszerárában

MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)

Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

▲ Telefon-szám: 127

▲ Telefon-szám: 127.

Egy járandó a gyilkostó mellett hagyma alá és egy udvari lakás kiadó, másfél napos ókörtogói szőlőföld eladó. Értekezhetni Megyeház-u'ca 11. sz. alatt Dr. Kozma János ügyvédnél

Legjobb asztali borok és mindennemü különleges borok kis és nagy mértékben **Iritz Sámuel özv.** cégnél kapható

A hölgyközönség figyelmébe!

Őszi és téli divat újdonságok, női és leány felöltök, bársony és plüss kabátok, szőrmével bélelt rövid és hosszú kabátok, kész **kosztüm** különlegességek, elegáns utcai és fogadó ponyolák, női aljak, bluzok, alsók, szörme boák és muffok, leány ruhák, női és gyermek **MAKÓ.** hárneműek **FÖTÉR.**

KirályLajos áruházában

legjutányosabban szerezhethők be.

Legujabb!

Ha hegedülni

óhajt megtanulni, rendelje meg a tisztán kidolgozva, remek hangu, domboru hegedüt tokkal, 16 drb. felszereléssel és mesés ajándékkal együtt csak 12 koronáért

Wagner a „Hangszer-Király”

országszerte elismert elsőrendü hangszerárúházában, Budapest, József-körút 15. Fényképes árjegyzék ingyen.

Öväs : Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

Ujdonság!

Csodaréztrombita!

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta bármilyen notát játszani. A „Csodaréztrombita” rendkívül erős, vastag sárgarézből van készítve, könnyen fújható, 45 cm. hosszú, szép tartós billentyűkkel ellátva. Ára tokkal, iskolával és egy hasznos ajándékkal csak 6 kor.

Wagner „Hangszer Király”

országszerte elismert elsőrendü hangszerárúháza, Budapest, József-körút.

Fényképes hangszerárjegyzék ingyen. — Öväs! Figyelem a pontos címre és házszámra.

Figyelem!

Sokba kerül a mosás annak aki kézzel mos. Főnyereményt csinál és egészségét biztosítja, aki alanti cégnél vásárolt mosógépen mos. Minden házbán szükséges ez és ezért legalkalmasabb

karácsonyi, ujévi, névnap és nászajándéknak

Vételkötelezettség nélkül mindenkor megtekinthető

HALÁSZ Á., gépraktárában Makón.

Mindentelé vidékre szállítás.